

Cumhuriyet'in Yaşama Getirdikleri Sergisi Açılıyor

Tarih Vakfı'nın 75. yıl projeleri kapsamında yer alan "Cumhuriyetin Yaşama Getirdikleri" sergisi 18 Eylül'de açılıyor. Bu sergi, 18 Eylül- 8 Kasım 1998 tarihlerinde Sultanahmet'teki tarihi Darphane Binaları'nda gerçekleşecek. Sergide, 75 yılın içine sığan Cumhuriyet'in bir "çağdaşlaşma projesi" olduğu ve Cumhuriyet yurttaşlarının yaşamını nasıl etkilediği, farklı sergileme yöntemleriyle anlatılacak; ayrıca bir "gündelik yaşam" sergisi olarak tarihe ve Cumhuriyet sürecine farklı bir bakış açısı da getirecek. "Cumhuriyetin Yaşama Getirdikleri" görerek, dokunarak, izleyerek, işiterek, düşünerek, paylaşarak nereden nereye geldiğimizi yaşatacak bir sergi.

Resmi olmayan, tamamen yurttaşın sergisi olmayı, yurttaş açısından bakmayı amaçlayan sergi, seçilmiş olaylar ve tarihler paralelindeki yirmi sahneden oluşuyor. Sahnelerin her birinde farklı bir tema işleniyor ve izleyici ile interaktif bir ortam yaratılıyor. Bölümler; "Bugün/Dün", "Adam Olmak", "Bayramlar ve Hatıraları", "Cumhuriyetin Eğlence Biçimleri", "Mutlu Aile ve Sırları", "Nüfusu Planlamak" gibi başlıklar taşıyor. Genel olarak sahneler; bilgilendirmekten çok, izleyicinin kendinden bir parça bulacağı, kendi hayatıyla özdeşleştirebileceği ve paylaşmasına olanak veren yazılı-fotoğraflı panolar, üç boyutlu materyallerden oluşuyor.

Ayrıca, "Cumhuriyet'in Yaşama Getirdikleri" sergisi kapsamında Aile Albümleri Sergisi de açılıyor. Sergide, her türlü sosyal katmandan gelen, kültürel, etnik ve dini çeşitlilik gösteren ailelerin, Osmanlı döneminden başlayarak Cumhuriyet boyunca geçirdikleri değişimler, Cumhuriyet'in dönüm noktaları ile aile tarihindeki dönüm noktalarının örtüşen tarafları vurgulanıyor.

Sergi haftanın her günü 10⁰⁰ ile 22⁰⁰ saatleri arasında gezilebilecek.

Ayrıntılı Bilgi için : Tarih Vakfı
Tarihi Darphane: Topkapı Sarayı I. Aylusu, Sultanahmet,
Tel: (212) 513 20 35 - (212) 235 21 61

Yangınlarda Robot Kullanılışı

İngiltere'de JCB firması tarafından yangın söndürmede kullanılmak üzere JCB 165 Robot Firemaster adlı robot yapıldı. Robotu 100 m ötedeki bir insan, uzaktan kumandayla çalıştırmaktadır. Bu robot halen West Yorkshire'da Dewsbury itfaiyesince kullanılmaktadır. Firemaster robotu bir çeşit çelikten traktör olup, 2.2 litre silindir hacimli bir Diesel motorunca hareket ettirilmektedir. Dört tekerleği dolu lastikten yapılmıştır; bunlar havayla şişirilen lastiklere göre çok daha dirençlidir. Firemaster

2,5 ton ağırlığında olup 18 km/saat hızla hareket edebilir. Denemelerde 800°C sıcaklığa 10-12 dakika dayanabildiği görülmüştür. Robotun buldozerler gibi hareketli bir kolu vardır. Bu kol, çatal, pens, kürek, hidrolik bir sistemle çalışan çeneler gibi her çeşit aleti tutabilir. Robot, bir itfaiyecinin, özel giysilerle korunduğu durumlarda bile tehlikeli olabilen türden işleri yapmaktadır: Patlayıcı maddeleri ya da yanınca zehir saçan kimyasal madde fiçilerini, yanmakta olan otomobil lastiklerini, itfaiyecilerin

çalışmasını engelleyen yıkıntıları vb. yangın bölgesinden uzaklaştırabilmektedir. Uzaktan kumandayı kolaylaştırmak için robotun damına iki kamera konulmuştur; böylece itfaiyeci, yangın alanını uzaktan da görebilir. Firemaster'in 60 litrelik bir de su deposu vardır.

Science et Vie, Ağustos 98

Ormancılıkta Devrim: "Oduncu Çekirge"

Finlandiya kerestecilik firması Timberjack'in en son orman makinesi altı ayak üstünde yürüyerek hareket eden dev mekanik bir böceği andırmaktadır. Bu makine kısa zamanda kesilecek ağacı sıraya dizilmiş düzgün tomruklar haline getirir. Makinenin müthiş çenesi bir kayın ya da çam ağacının dibini önce sınıksız yakalar ve sonra keser. Dev çekirge, ağacı kollarına alır, dallarını parçalara ayırır, önce ikiye böler ve sonra dairesel bir testereyle parçalara ayırır. Bu sırada dişli çarklar, ağacın uzunluğunu ve çapını çok az hatayla ölçmüştür. Böylece ormancı satacağı kereste miktarını önceden bilir. Bulgular otomatik olarak komuta bilgisayarındaki belirir. Bugüne değin yapılan bütün ağaç kesme makineleri, tekerlek

ya da paletler üzerinde yürüyordu. Yeni makine sarp arazilerde çalışabilir ve engelleri aşabilir. Ayrıca kullanılması bir bilgisayar oyunu gibidir; bir kolu oynatmak yeter. Finlandiya'nın dörtte üçü ormanlarla kaplıdır. Finlandyalı, ormandan yararlanmakta ustalaşmıştır; "zevk ormanı" ile "ticaret ormanı"nın farkını bilir. Bugün Finlandiya, kâğıt üretiminde Avrupa birincisi ve kâğıt dışsatımında dünya ikincisidir.

Science et Vie, Ağustos 1998

